

A Fővárosi Ítéltábla a Hanvay Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Hanvay Csaba ügyvéd) által képviselt (felperes neve, címe) felperesnek a dr. Bodolai László (címe) ügyvéd által képviselt (alperes neve, címe) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében a Fővárosi Bíróság 2011. június 16-án kelt 65.P.24.167/2010/9. számú ítélete ellen a felperes részéről 10. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy külön felhívásra fizessen meg a Magyar Államnak 60.000 (hatvanezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A ... oldalon ...-én „...” című cikkben foglaltak miatt a felperes jóhírnévhez fűződő személyiségi joga megsértésének megállapítása és a jogkövetkezmények alkalmazása miatt előterjesztett kereseti kérelmét az elsőfokú bíróság elutasította és kötelezte, hogy az államnak külön felhívásra fizessen meg 55.000 forint eljárási illetéket, valamint 15 napon belül az alperesnek 50.000 forint perköltséget.

Az ítélet indokolásában ismertette a Ptk. 75. § (1) bekezdését, a 78. §-át, valamint a Legfelsőbb Bíróság PK. 12. számú állásfoglalását, majd azt emelte ki, hogy érdemben nem vizsgálta, hogy a „keresettel külön sérelmezett kitételei, annak konkrét tartalma az írásnak, illetve az egész alperesi szöveg jogsértő-e, mert ennek eldöntése személyiségi jogsértés miatt indult peres eljárás keretein belül nem lehetséges”. A bíróság ugyanis nem foglalhat állást abban, hogy a felperes eddigi életének különféle színterei, magatartása, tevékenységei, az alperesi szerző általi értékelése valós értékítéletet tartalmaz-e. A felperes keresetében lényegében azt kérte, hogy a közvélemény úgy értékelje őt, „ahogy ő azt érzi, magáról gondolja”. E tekintetben az elsőfokú bíróság ismertette az Alkotmánybíróság 36/1994. (VI. 24.)

számú határozatában foglaltakat és kifejtette, hogy az alperes értékelése nem volt személyeskedő, csak a felperesi megnyilvánulásokat minősítette, és az „egzotikus hullám meglovagolása” kifejezés használatával is csak abban foglalt állást, hogy sikeres-e a felperes, saját erejéből érte-e el azt, amit eredménynek mondhat, vagy segítette-e ebben a származása.

Rámutatott arra is, hogy maga a felperes említette személyesen, hogy színházi szerepeit annak köszönheti, hogy színes bőrű, magyarul beszélő személy. S mivel az alperes által elérhetővé tett blog, mint vélemény nem volt jogsértő, a szabad véleménynyilvánítás keretein belül maradt, így az elsőfokú bíróság nem látott alapot az alperesi jogsértés megállapítására, ezért a keresetet elutasította.

A Ptk. 80. §-ában foglaltak ismertetését követően kifejtette, hogy a hozzájárulás nélküli, beazonosítható kép- és hangfelvétel csak közszereplő esetén hozható nyilvánosságra. Nyilvános közszereplésnek egy médiaszemélyiség valamennyi nem magánéleti célú megjelenése minősíthető, így nem jogsértő az, ha - egy róla szóló íráshoz - korábbi engedélyével nyilvánosságra hozott képét személye beazonosíthatósága végett közlik. Nem vitatható, hogy a televízió több műsorában naponta megjelenő felperes közszereplő, így a képmásának felhasználása ezzel összefüggésben jogsértőnek nem tekinthető, ezáltal igényt erre hivatkozással alappal nem érvényesíthet.

Az elsőfokú bíróság a perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján határozott.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést.

Állította, hogy az alperes által üzemeltetett honlapról elérhető ... oldalon lekicsinylő címmel jelent meg az írás, és tartalma szerint csak statisztika szerepekre van „kárhóztatva, olyan személy, aki sok mindennel foglalkozott már életében, de kiemelkedően sikeres semmiben sem tudott lenni”. „Party arcnak” aposztrofálták, illetve olyannak, aki „beindítja magát mindenféle buliban és adja a funky figurát”. Ez a megfogalmazás, ez a hangvétel lekicsinylő és sértő számára, mert úgy került beállításra, mintha nem értene semmihez, és csak egzotikus származásának köszönhetően „ért volna el valamit az életben”.

Álláspontja szerint ezek az állítások személyének negatív megítélését, „felkéréseinek csökkenését” is eredményezhetik.

A Ptk. 75. §-át, a 78. §-át, a Legfelsőbb Bíróság PK. 12. számú állásfoglalását ismertetve kifejtette, hogy a cikk hangulata és az abban használt jelzők mind a származására, mind az eddig elért sikereire vonatkozóan lealacsonyítóak és sértők.

A „funky” szó pedig a kongói lu-fuki szóból eredően - a rossz testszag jelentése folytán - számára nagyon sérelmes.

Hivatkozott az Alkotmánybíróság 30/1992. (V. 26.) számú határozatára és kifejtette, hogy nem minősül közszereplőnek, tevékenységével nem befolyásolta a közvéleményt, és nem kívánt a bulvár média szereplője lenni, a „bulvár-celeb” műfajban részt venni, továbbá életének részleteit sem kívánta megosztani a nyilvánossággal, ezért nem köteles eltérni a lealacsonyító hangnemet, valamint nem kell nagyobb türelmet tanúsítania az alperesi kritikával szemben.

Közölte, az alperes a törvény rendelkezései alapján, mint tárhelyszolgáltató felel a megjelentek valóságtartalmáért.

Mindezek alapján kérte az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a kereseti kérelmének megfelelő döntés meghozatalát.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmet nem terjesztett elő.

A felperes fellebbezése nem alapos.

A másodfokú bíróság megítélése szerint az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján a bizonyítékok Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegelésével helyesen állapította meg a tényállást, amelyre alapított érdemi döntése helytálló, ezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésének és a Pp. 254. § (3) bekezdésének megfelelően helybenhagyta, annak helyes indokai alapján.

A Fővárosi Ítéltábla a felperes keresetében és fellebbezésében foglaltak körében arra mutat rá, hogy a sajtószabadság olyan kiemelt fontosságú alapjog, amely nyilvánul abban is, hogy azt az Alkotmány is elismeri és védeni rendeli a 61. § (2) bekezdésében.

Az alperesi cikk megjelenésének idején hatályban levő sajtóról szóló 1986. évi II. törvény megfogalmazása szerint az Alkotmányban biztosított sajtószabadság mindenkinek jogot ad arra, hogy nézeteit a sajtó útján közölje, kifejtthesse, azonban a 3. § (1) bekezdése kimondja azt is, hogy a sajtószabadság gyakorlása nem járhat mások személyhez fűződő jogainak sérelmével.

A Ptk. 75. §-a védelmet kíván nyújtani a személyiség megsértésének mindenféle megnyilvánulásával szemben.

A Polgári Törvénykönyv ezen belül pedig a legjelentősebb személyhez fűződő jogokat külön is nevesíti. Így a Ptk. 78. § (2) bekezdése arról rendelkezik, hogy a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan tényről állít, híresztel, vagy való tényről hamis színben tüntet fel. A jóhírnévhez fűződő jogot különböző magatartások sérthetik. Ez a jogsértés akkor valósul meg, ha valaki más személyt érintő olyan objektíve valótlan tényállítást kifejező közlést tesz, amely alkalmas az érintett értékelésének hátrányos befolyásolására.

A véleménynyilvánítás pedig akkor sért személyhez fűződő jogot, ha minden ténybeli alapot nélkülözve tartalmaz elmarasztaló értékítéletet, vagy kifejezőmódjában indokolatlanul bántó, sértő, lealázó.

Ki kell emelni, hogy a véleménynyilvánítás szabadságának alkotmányos védelme körében az Alkotmánybíróság a 36/1994. (VI. 24.) határozatában azt mondta ki, hogy a vélemény annak érték- és igazságtartalmára tekintet nélkül védett. Védelem illeti meg az olyan gondolatokat, nézeteket is, amelyek sértőek, meghökkentőek vagy aggodalmat keltenek. A véleménynyilvánítás szabadsága tehát mindenféle közlés szabadságát magába foglalja, függetlenül a közlés módjától, értékétől, valóságtartalmától, ezért a bíróság a vélemény érték- és igazságtartalmával nem foglalkozhat, mert ennek megítélése nem feladata. Ebből következően a véleménynyilvánítás csak akkor válik jogellenessé, ha a bíráló túllépi a szabad véleménynyilvánítás határait, ha a bírálat önkényes, nem felel meg az emberi gondolkodás, az ítéletalkotás elemi szabályainak, a társadalmi rendeltetésének.

Az Alkotmánybíróság a véleménynyilvánítás szabadságával, terjedelmével és annak korlátaival foglalkozó több határozatában rámutatott arra, hogy a kritikát, véleménynyilvánítást, a véleményt adó személy személyes értékítéletét alkotmányos védelem illet meg, még akkor is, ha az esetleg hamis, nem a valóságnak megfelelő, vagy érzelmen alapuló és módjában, hangvételében kifogásolható.

A felperesi igény megítélésénél a bíróságnak figyelemmel kellett lenni arra is, hogy a kifogásolt közlés milyen szövegkörnyezetben, milyen előzményeket követően került nyilvánosságra hozatalra, és az adott tényállás, a kifogásolt szöveg, a szóhasználat alapján kellett döntenie abban a kérdésben, hogy megvalósult-e jogsértés.

A másodfokú bíróság a perbeli esetben - az elsőfokú bírósággal egyezően - arra az álláspontra helyezkedett, hogy a sérelmezett és az alperestől származó közlések az újságírói véleménynyilvánítás szabadsága körébe tartoznak, annak törvényes kereteit nem lépik át és megfogalmazásukban sem indokolatlanul sértőek, bántóak. A szerző annak a véleményének adott hangot, hogy a felperes „bulizos”, „funky figura”, aki kihasználja egzotikus alkatát. Ez nem tekinthető jóhírnevet és becsületet sértő közlésnek, hiszen szóhasználatában csak a felperes életvitelére, szerepeléseire utal, arra, hogy műsorvezetőként is dolgozott, tánc- és vívóakadémiát is alapított, videoklipeket forgat. Az, hogy ebből a blog szerkesztője azt a következtetést vont le, hogy a felperes „örök statisztá”, illetve, hogy „annyi mindennel foglalkozik, és soha semmiben nem ér el teljes sikert”, egy a médiában szereplő személy számára nem tekinthető személyeskedő értékelésnek, hanem a tevékenységét minősítő olyan kritikának, amely nem lépti át a véleménynyilvánítás alkotmányos kereteit.

Az átlagolvasó számára a „funky” szó a dzsessz szlengjében a zenére használt elismerő kifejezéssé vált „mélyen átérzett, erős, dögös” jelentéstartalommal. A „funky” és a „dögös” egyaránt zenei, esztétikai kifejezések, amelyek valamilyen érzékiséget, közvetlen hatást fejeznek ki. Az 1960-as évektől a szó jelentése tovább bővült, a szlengben ekkor már azt jelenti, hogy prima, stílusos, menő, kiváló, remek. Mindezekből következően a „funky” megjelölés a felperes személyére nézve az átlagolvasó számára semmiképpen nem hordoz a felperes által jelzett és vélt tartalmat, így nem lehet sértő és az olvasókban sem válthat ki negatív hatást.

A felperes fényképfelvételének a honlapon való közzététele sem sért személyhez fűződő jogot, hiszen a felperesnek nem magánéleti fotója került közzétételre, hanem a médiában, korábban felhasznált „vívóruhás” fényképét hozta az alperes nyilvánosságra annak érdekében, hogy a felperes személye - ne csak a neve alapján - váljon beazonosíthatóvá. A kép a felperes nyilvános közszereplésén készült, és a felperes maga adta elő azt is, hogy olimpikon is volt, valamint különböző színházi darabokban játszott, az ...-ben, a ...-ban, a ...-nál és a ...-nál is dolgozik, így mindenképpen médiaközszereplőnek tekinthető. Az, hogy milyen bűjtatott, rejtett értékek jelennek meg, hogy a médiának milyen véleményformáló hatása lehet, elsősorban a felperes olyan szubjektív vélekedése, amely a sérelmezett szöveg megítélésénél nem tekinthető meghatározónak, a szöveget

ugyanis objektív megközelítésből kell vizsgálni annak alapulvételével, hogy az átlagolvasó számára abból milyen jelentéstartalomra lehet következtetni. Abból, hogy „egyetlen elmarasztaló nézői hozzászólás” sem érkezett az íráshoz még nem jelenti azt, hogy mindenkinek azonos a véleménye a felperes tevékenységéről. A sérelmezett közlésből nem lehetett olyan következtetést levonni, hogy az alperes a felperes nevével, a képmásával visszaélt, hátrányosan megkülönböztette, negatív színben tüntette fel. A rendszerváltás utáni felperes által jelzett kirekesztési folyamat, a személyes aggodalom a csoportos és egyéni jogsértéstől, a korábban átélt „napi rendszerességű... garázdaságok” nem eredményezhetik azt, hogy a konkrét - jelen esetben alperesi - véleménynyilvánító közlés miatt a bíróság a személyhez fűződő jog megsértését megállapítsa.

A személyiségi jogsértés megállapításának hiányában a további jogkövetkezmények alkalmazásának már nem volt helye, ezért ezzel a másodfokú bíróság érdemben már nem foglalkozott.

A másodfokú bíróság a perköltség viseléséről a Pp. 239. §-án keresztül is érvényesülő Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján rendelkezett azzal, hogy az alperesnek másodfokú - igazolt - perköltsége nem merült fel, ezért arról a Fővárosi Ítéltáblának rendelkeznie nem kellett.

Budapest, 2012. március 6.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s.k.
a tanács elnöke

Dr. Győriné dr. Maurer Amália s.k.. Kisbán Tamás s.k.
előadó bíró

bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő